

gen eene Noord-Zuid richting worden vastgesteld. Deze zelfde strijkriching toont ook de storing van Schrijversheide in den ondergrond.

In het algemeen kan men in Limburg, behalve bij de storingen met eene zeer groote verwerpingshoogte, slechts zelden storingen aan de oppervlakte traceeren. Immers, de lagen, die den vasten ondergrond (karboon, met of zonder krijt of trias) bij ons bedekken, bieden weinig variatie en zijn elk voor zich tamelijk dik. Hierdoor kan men slechts bij uitzondering lagen van zoodanig verschillend uiterlijk, dat zij tot conclusies omtrent verwerpingen aanleiding kunnen geven, in zijdelingsch contact met elkaar vinden. Het komt slechts zelden voor, dat men in een profiel dergelijke duidelijke spleten kan waarnemen, en het is alleen aan de aanwezigheid der blauwe vuursteenlaag te danken, dat wij in dit geval ook verwerpingen konden vaststellen.

Het is van groot nut zulke storingen aan de oppervlakte vast te leggen, daar zij zeer belangrijke gegevens voor den mijnbouw en voor de kennis en de beoordeeling van den ondergrond opleveren. Maar vooral in verband met bodembewegingen, die nog heden ten dage plaats vinden, is het van het grootste belang, dat storingen, zij het dan ook slechts lokaal, aan de oppervlakte getraceerd worden. Uit de literatuur ⁽¹⁾ blijkt, dat op vele plaatsen nog steeds langs de storingen beweging plaats vindt, waardoor verschuivingen, scheuren en ook tektonische aardbevingen met alle gevolgen ervan kunnen voorkomen. Zoo werden ook de aardbevingen van Herzogenrath in 1873 en 1877 door Lasaulx aan tektonische bewegingen, die in verband werden gebracht met de Feldbiss, toegeschreven ⁽²⁾ en hetzelfde is waar-

schijnlijk het geval met de in het laatste jaar in Limburg en omgeving waargenomen aard-schokken.

Kan men dus behalve het voorhanden zijn van storingen nog, zooals in onze weginsnijding het geval is, de strijkriching der storing aangeven, dan is het voor ieder duidelijk, dat men in zulke waarnemingen een zeer goed hulpmiddel heeft ter beantwoording van meerdere der hierboven aangeduide vragen.

Heerlen, 19 Januari 1925.

DE VOORTZETTING VAN MIJNE MONOGRAPHIE „DIE PHORIDEN VON HOLLÄNDISCH-LIMBURG”; etc.

door H. Schmitz S. J.

In de vroeger door ons Genootschap uitgegeven Jaarboeken heb ik destijds de eerste vier deelen gepubliceerd van eene monographische studie op dipterologisch gebied „Die Phoriden von Holländisch-Limburg, mit Bestimmungstabellen aller bisher kenntlich beschriebenen europäischen Phoridenarten”. De hoop, dit werk in dezelfde wijze te kunnen voltooien als het begonnen was, werd door verschillende omstandigheden verijdeld, o.a., wat het formaat betreft, door het niet verder verschijnen der oude „Jaarboeken”. Maar ook om intrinsieke redenen is het thans, na een onderbreking van bijna zes jaren, volstrekt onmogelijk, de aangevangen monographie in den geest der eerste vier deelen voort te zetten en af te sluiten. Er is onder-tusschen te veel veranderd, te veel nieuws ontdekt, er zijn te veel aanvullingen haast op elke bladzijde bijgekomen. Om echter toch iets volledigs over Limburgsche Phoriden te kunnen geven, heb ik het plan opgevat om voor het „Maandblad” eene lijst van alle tot nu toe in de Nederl. provincie Limburg gevonden Phoriden samen te stellen, met vermelding ook van de nog niet aangetroffen Europeesche soorten. Aan die lijst zal ik eene reeks van artikelen laten voorafgaan, welke noodig zijn, om de op de lijst zelf voorkomende veranderingen te motiveeren, nieuwe genera op te richten, nieuwe soorten te beschrijven, synonymische en andere kwesties uit te maken enz. Ik begin reeds in dit nummer met eene kritische studie over de Phoridenliteratuur.

ADEMHALING VAN HYDROPHILUS PICEUS.

In de vergadering van 3 Sept. 1924 (zie Maandblad 1924, bl. 122) bespreekt mijn collega en vriend H. Schmitz S.J. de proeven van Przibram over de ademhaling van de pikzwarte watertor en zegt naar aanleiding daarvan: „Kort en bondig zeggen Hoozeveld en Peeters in hun Leerboek der dierkunde: De pikzwarte watertor maakt van haar sprieten gebruik om boven den waterspiegel versche lucht op te nemen”.... „Deze „Angabe” is na-

1) Haussmann. Sitzungsber. Niederrh. Geol. Ver. für 1909 (1910), p. 68 (Waarnemingen in Nordstern).

Renier. Les gisements houillers de la Belgique. Chap. XIX. Sismicité. Ann. des Mines de la Belgique, 1921, XXII, p. 51. (Verband tusschen aardbevingen en Tektoniek).

Sieberg. Erdbetenkunde, p. 230.

Regelmann. Neuzzeitliche Schollenverschiebungen im Bodenseegebiet. Ber. 40. Vers. Oberrhein. Geol. Ver. zu Lindau, 1907.

Köhler. Geodetische Untersuchungen über die tektonischen Bewegungen aus der Erzlagerstätte von Przibram. Oesterr. Zeitschr. f. Berg- und Hüttenk. 1913.

Schmidt. Untersuchungen von Höhen- und Lageänderungen von Messungspunkten im bayerischen Alpenvorland. Sitzungsber. Bay. Akad. d. Wissensch. 1918.

Niemczyk. Die tectonische Absenkung des Beuthener Erz- und Steinkohlenbeckens und ihre Bedeutung für die Beurteilung von Bergschäden. Glückauf, 1923, No. 40, 41, 42.

Schmidt. Westwanderung von Hauptdreieckspunkten infolge neuzzeitlicher tektonischer Bewegungen im bayerischen Alpenvorland. Sitzungsber. Bay. Akad. d. Wissensch. 1920.

Buitendien deelde Prof. Bärtling, Berlin, per brief van 4-2-'23 verschillende waarnemingen over zulke bewegingen in Westfalen mede.

2) Lasaulx. Das Erdbeben von Herzogenrath am 22 Oktober 1873. Bonn. 1874.

Lasaulx. Das Erdbeben von Herzogenrath am 24 Juni 1877. Bonn. 1878.